

SKLENJENA JE POGODBA O DOLGOROČNEM VLAGANJU SREDSTEV ZA EMO KONTEJNER

Delavski svet je na 6. izredni seji razpravljajal o pogodbi o dolgoročnem vlaganju sredstev za skupno poslovanje in poslovno-tehnično sodelovanje in kooperacije s podjetjem

INTEREXPORT Beograd, ki je imelo v letu 1970 580 milijard bruto prometa in zaposluje 10.000 delavcev. To podjetje de-

INTEREXPORT je porok za najetje kreditov pri bankah.

Podjetje EMO ima kot ustanovitelj naslednje koristi:

- zaposlitev 400 delavcev
- močno povečan izvoz in možnost večjega razpolaganja z deviznimi sredstvi
- vrši usluge za novo podjetje
- izravnava devizno bilanco

Leto XXI.
št. 9.
30. 9. 1971

Celje - skladišče

D-Per

214/1971

1119710481,9

COBISS

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

luje na področju notranje in zunanje trgovine, letalskega prometa, turizma in proizvodnje ter ima svoje filijale po vsej Jugoslaviji in inozemstvu.

Delavski svet je potrdil to pogodbo, ki vsebuje poleg splošnih določil še naslednja važnejša:

EMO in INTEREXPORT sta ustanovitelja tovarne EMO KONTEJNER, ki ima status samostojnega podjetja s svojimi samoupravnimi organi.

To podjetje bo imelo sedaj status podjetja v izgradnji, s poskusno proizvodnjo pa mora začeti najkasneje do konca meseca aprila 1972.

EMO in INTEREXPORT bosta na osnovi te pogodbe sklenila s podjetjem EMO KONTEJNER posebno pogodbo, s katero bodo točneje urejene medsebojne pravice in dolžnosti ustanoviteljev in podjetja v izgradnji.

Na podlagi te pogodbe zagotavlja EMO teze, kadre, izkušnje in proizvodno znanje, kompletno proizvodnjo kontejnerjev, inozemske kredite za opremo, plasman in prodajo kontejnerjev na domačem in tujem tržišču, pod pogoji, ki so določeni s pogodbo. Poleg tega INTEREXPORT daje garancijo bankam, da bo sam odplačal kredite, v kolikor proizvodnja kontejnerjev ne bo rentabilna.

Skupna investicijska sredstva vlaganja za zgraditev tovarne EMO KONTEJNER znašajo sedem milijard in osemstopen milijonov starih dinarjev.

Razmerje pri vlaganju sredstev je 76 : 24 %, kar pomeni, da vloži EMO 76 %, INTEREXPORT pa 24 % sredstev, s tem, da EMO ne daje lastnih sredstev, ampak si na osnovi poročstva INTEREXPORTA svoj delež izposodi pri bankah.

Eno milijardo in šeststopen milijonov starih dinarjev za gradbena dela priskrbi INTEREXPORT po dinamiki vlaganja.

Za uresničitev pogodbe in urejanje medsebojnih odnosov se ustanovi poslovni odbor, ki šteje 7 članov. Tri člane delegira EMO, tri INTEREXPORT, sedmi član pa je direktor podjetja. Člani poslovnega odbora imajo svoje namestnike.

Predsednik poslovnega odbora je eno mandatno dobo iz EMO drugo pa iz INTEREXPORTA.

(danes 5 milij. \$ uvoza napram 1,5 milij. \$ izvoza, s prodajo kontejnerjev pa ca. 10 milij. \$ uvoza napram 10 milij. \$ izvoza, kar pomeni, da bomo devizno aktivni). To je še zlasti pomembno glede na predvidene spremembe v deviznem režimu.

— možnost nabave novih strojev in naprav iz povečanih deviznih sredstev

— proizvodnja kontejnerjev bo krila del stroškov režije, saj bo v novem obratu le neposredna proizvodna režija, upravno prodajno režijo pa bodo vršile obstoječe režijske službe EMO, ter se bodo te usluge fakturirale (ocenjeno na 250 milij. letno).

— EMO ima pravico tudi na delež dobička, po odplačilu anuitet za kredite. Prvih 5 let ta delež verjetno ne bo presegal 300 milij. po odplačilu kreditov pa bo ustrezno večji.

Delavski svet je sprejel naslednje sklepe:

Potrdi se pogodba o dolgoročnem vlaganju sredstev za skupno poslovanje in poslovno-tehnično sodelovanje ter kooperacijo pri proizvodnji kontejnerjev, sklenjena med EMO Celje in INTEREXPORT Beograd.

V poslovni odbor podjetja v izgradnji EMO KONTEJNER se imenujejo naslednji tovariši:

1. direktor EMO
2. direktor GAS
3. vodja pravne službe

Za namestnike članov poslovnega odbora pa se imenujejo njihovi namestniki po službeni dolžnosti.

Za izgradnjo tovarne EMO KONTEJNER se najamejo krediti, kot je določeno v 6. sklepu 5. izredne seje DS z dne 8. 7. 1971 ter s tem sklepom in to:

a) EMO Celje bo izvedla gradnjo novega proizvodnega objekta v roku enega leta. Objekt predstavlja samostojen obrat, ki je tehnično in ekonomsko zaokrožen, kar je razvidno iz predloženega elaborata, izdelanega v aprilu 1971.

Investicijska predračunska vsota znaša:

- za osnovna sredstva 66,059.100 din
- za obratna sredstva 12,000.000 din

b) Izgradnja objekta bo financirana:

Osnovna sredstva

— Kredit INEX

Beograd 17,859.800 din
vračilni rok 3 leta
obrestna mera 8 %

— Kredit za uvozno opremo

Leonard International
Corporation New York
\$ 1,350.000 20,250.000 din
vračilni rok 5 let
obrestna mera 8 %

1. anuiteta zapade 1 leto po dobavi opreme

— Kredit za domačo opremo

Kovinotehna
Celje 2000.000 din
vračilni rok 3 leta
obrestna mera 8 %

— Kredit Ljubljanske

banke 25,949.300 din
od tega din 23,699.300

\$ 150.000

vračilni rok 5 let
obrestna mera 8 %

skupaj din 66,059.100

V točki a) — za osnovna sredstva din 66,059.100, kakor tudi specifikacija pod točko b) (vse alineje) so vzeti predračunski zneski po elaboratu in je pri sklepanju pogodb za izvajanje in dobavo ter sklepanju pogodb za kredite možno, da pride do posameznih odstopanj, kakor glede vrednosti tako tudi kreditodajalca, DS odobrava te spremembe, vendar

le do višine kot je to nakazano pod navedenimi točkami.

Pri sklepanju pogodb za finančna sredstva kot tudi izvajanje je stremeti, da se dosežejo čim ugodnejši pogoji.

OBRATNA SREDSTVA

- kredit Ljubljanske banke din 12.000.000
vračilni rok 5 let
obrestna mera 8 %

Podjetje najame tudi kredite za pologe pri gradbenih delih in montaži, kakor tudi za polog ob izdaji garancije za uvozno opremo.

c) Za podpis pogodbe za najetje kreditov iz točke a) so pooblašteni:

Rado Bremec — glavni direktor
Jože Jonko — vodja izgradnje.

č) Za pravočasno in pravilno realizacijo investicije po točki a) in b) so odgovorni:

Jonko Jože — vodja izgradnje,
Krempuš Marjan — glavni tehnikolog,

Brglez Majda — računovodja.

d) DS EMO Celje se strinja z izgradnjo proizvodnega obrata »Contajner« in odobrava najetje kreditov v celoti kot so navedeni pod točko b) ter po posameznih kreditodajalcih za osnovna in obratna sredstva in pologe po specifikaciji v točki b).

PROGRAM DELA PO IN DS DO KONCA LETA

Še nekaj mesecev nas loči do konca leta 1971. Kot vsako leto je treba tudi letos marsikaj storiti, da bo vse pravočasno pripravljeno za poslovanje in naslednjem letu. Predvsem moramo pravočasno sprejeti družbeni plan in vse drugo kar smo si zadali, da bomo uredili. Zaradi tega je sestavil sekretar organov upravljanja program dela poslovnega odbora in delavskega sveta do konca leta 1971 in ga predložil v pregled in potrditev obema predsednikoma.

Kot je razvidno iz programa, bodo seje precej pogoste in materiala za razpravo na pretek. Vse strokovne službe pa bodo imele mnogo dela pri pripravi tega materiala, ki bo prišel v potrditev delavskemu svetu.

Iz programa sledi, da bodo kot se predvideva urejeni tudi osebni dohodki z novo analitično oceno, ki naj bi prinesla pravičnejšo in stvarnejšo delitev po dejansko opravljenem delu. Poleg tega pa bo sklenjen tudi sporazum ali kot pravimo družbeni dogovor o delitvi dohodka in osebnega dohodka o katerem smo že pisali in celo osnutek sporazuma v celoti objavili. Prav tako je bil objavljen osnutek metode za analitično oceno delovnih mest.

V programu dela delavskega sveta in poslovnega odbora so navedeni datumi sej. Ti datumi so spremenljivi morda za nekaj dni prej ali pozneje kar je odvisno od priprave materiala.

Celoten program objavljamo, da bodo seznanjeni z njim vsi člani kolektiva, zlasti pa sodelav-

ci, ki delajo v posameznih sektorjih in službah, saj jim bo ta program orientacija za pravočasno pripravo materiala.

Kot je razvidno bo razpravljajal DS o družbenem planu enkrat v mesecu oktobru in pozneje v decembru. Nakazani družbeni plan v mesecu oktobru mora delavski svet sprejeti zaradi sestave bruto bilance kot je to določeno v statutu podjetja. Pozneje v decembru pa mora biti sprejet pravočasno celotni družbeni plan za leto 1972. Nekatera podjetja sprejemajo okvirni družbeni plan za prihodnje leto celo v mesecu maju, podrobnejši pa konec tekočega leta.

Program dela poslovnega odbora in delavskega sveta do konca tekočega leta je naslednji:

Poslovni odbor

- XIX. REDNA SEJA 23. 9. 1971
- poročilo o izvršitvi sklepov PO
 - ureditev II. faze skrititve asortimana
 - obravnava pripomb na osnutek metode A. O. delovnih mest
 - druga poslovna problematika

- XX. REDNA SEJA 7. 10. 1971
- sporazum o osnova in merilih za delitev dohodka in osebnega dohodka
 - sanacijski program
 - likvidnost podjetja
 - ostala poslovna problematika

- XXI. REDNA SEJA 14. 10. 1971
- poročilo o izvršitvi sklepov PO
 - pregled izvršitve sklepov DS
- (Nadaljevanje na 2. strani)

Program dela PO in DS Cene reprodukcijskih materialov nenehno rastejo

(Nadaljevanje s 1. strani)

- družbeni plan za leto 1972:
 - proizvodni plan po količini in vrednosti
 - plan realizacije oziroma prodaje na domačem tržišču
 - plan izvoza
- ostala poslovna problematika
- spremembe pravilnika o izdajanju in izhajanju glasila »Emajlirc«
- ostale poslovne zadeve

XXII. REDNA SEJA 28. 10. 1971

- poročilo o poskusnem obratovanju v orodjarini
- pregled izvršitve sklepov PO
- pregled izvršitve sklepov DS
- devetmesečni obračun poslovanja
- ostala poslovna problematika

XXIII. REDNA SEJA 18. 11. 1971

- pregled izvršitve sklepov PO
- pregled izvršitve sklepov DS
- družbeni plan za leto 1972:
 - plan celotnega dohodka
 - plan zaposlenih
 - plan potrebnih proizvodnih režijskih ur
 - plan osebnih dohodkov
 - plan proizvodnih materialnih stroškov
 - plan stroškov za znanstveno raziskovalno delo
 - plan investicij za planirano obdobje
 - plan vzdrževanja
 - plan delitve dohodka
- osnutek A. O. DM
- ostala poslovna problematika

XXIV. REDNA SEJA 25. 11. 1971

- pravilnik o delitvi dohodka
- pravilnik o delitvi OD
- ostala poslovna problematika

Delavski svet

- IX. REDNA SEJA 6. 10. 1971
 - potrditev metode A. O. delovnih mest
 - ostale poslovne zadeve

X. REDNA SEJA 20. 10. 1971

- sporazum o osnovah in merilih o delitvi dohodka in osebnega dohodka
- sanacijski program
- likvidnost podjetja
- potrditev sprememb pravilnika o varnosti pri delu
- poročilo o poskusnem obratovanju orodjarne

XI. REDNA SEJA 12. 11. 1971

- poročilo o izvršitvi sklepov DS
- poročilo o delu PO med 8. in 11. redno sejo DS
- obračun poslovanja podjetja v preteklih devetih mesecih
- spremembe in dopolnitve glasila o izhajanju in izdajanju glasila »Emajlirc«
- družbeni plan:
 - proizvodni plan po količini in po vrednosti
 - plan realizacije oziroma prodaje na domačem tržišču
 - plan izvoza

XII. REDNA SEJA 8. 12. 1971

- potrditev A. O. DM
- spremembe pravilnika o delitvi dohodka
- spremembe pravilnika o delitvi OD
- spremembe pravilnika o delovnih razmerjih
- spremembe pravilnika o racionalizacijah

XIII. REDNA SEJA 21. 12. 1971

- poročilo o delu PO
- poročilo o izvršitvi sklepov DS
- družbeni plan za leto 1972:
 - proizvodni plan po količini in po vrednosti
 - plan realizacije oziroma prodaje na domačem tržišču
 - plan izvoza
 - plan celotnega dohodka
 - plan zaposlenih
 - plan potrebnih proizvodnih in režijskih ur
 - plan osebnih dohodkov
 - plan proizvodnih materialnih stroškov
 - plan režijskih stroškov
 - plan stroškov za znanstveno in raziskovalno delo
 - plan investicij za planirano obdobje
 - plan vzdrževanja
 - plan delitve dohodka podjetja

Industrijska proizvodnja v celjski občini v prvem polletju

V občini Celje je bil obseg industrijske proizvodnje zlasti v mesecu juniju zelo visok, saj je presegel majsko proizvodnjo kar za 8,1 %, proizvodnjo v lanskem juniju pa kar za 11,2 % in za 13 % povprečno mesečno proizvodnjo v lanskem letu.

Zaradi visoke proizvodnje v juniju je skupni rezultat polletja izboljššan in presega lansko obdobje za 6,5 %.

Močno je povečala proizvodnjo tekstilna industrija, proizvodnja CETISA pa se je z visoko proizvodnjo obrazcev za mehaniko obdelavo močno povečala. Proizvodnja v zlatarni je letos nekoliko bolj umirjena.

Število zaposlenih v industriji se zmanjšuje in je stanje ob koncu prvega polletja približno enako kot v začetku leta.

Izvoz je bil v juniju najvišji in je vrednostno dosegel preko en milijon dolarjev.

Skupno število zaposlenih je v prvih petih mesecih letos za 1,2 % višje od povprečja lanskega leta. Na področju gospodarstva pa je zaposlenost za 1,1 % višja, v negospodarstvu pa za 2,4 %.

V mesecu maju so se osebni dohodki povečali na zaposlenega povprečno za 1,4 % v primerjavi z osebnimi dohodki v mesecu aprilu.

Povprečni osebni dohodki na zaposlenega so se v prvih petih mesecih letos povečali za 11,1 % v primerjavi s celotnim povprečjem.

Nova stiskalnica

Poslovni odbor je odobril nabavo nove petstotonske stiskalnice, ki naj bi začela obratovati leta 1973. Nabava te stiskalnice mora biti vnesena v plan investicij za leto 1972.

Sektor tehnične priprave je sestavil pregled porasta cen reprodukcijskega materiala v času od 1. januarja letošnjega leta do danes. Ker bo ta porast cen nedvomno zanimal člane kolektiva ga objavljamo kot je prikazano v odstotkih porasta v naslednji tabeli:

Naziv materiala	%	Naziv materiala	%
Srednja pločevina	46	Kartonska embalaža	11
Debela pločevina	25	Premog oreh	22
HVT	20	Premog grah — zasavski	36
HVT — uvoz	24	Premog grah — Banoviči	33
Tanka pločevina	22	Prevozi po železnici	17
Special. profil	21	El. energija — dnevni	22
Ø železo in plošč. železo	21	El. energija — nočni	33
		Litina oljnih peči EMO 3, 4 K, 5, 6, 8	21
		Litina za EMO 5 K	33
		Ostali kooperantski deli za peči	21
		Sestavni deli za kotle	14
		Sestavni deli za kotle EMOTERM	35
		Deli za radiatorje	30
		Deli za Econom lonce	7
		Armature za straniščne izplakovalnike — visokomontaž.	11
		Deli za pomivalne omare	12
		Deli za butan jeklenke	34
		Material za varenje (elektrode)	30
		Pyrobor	33
		Barve in emajli	20
		Gorilci	32
		Regulatorji	27
		Plastični okvirji	27
		Ostali uvozni deli	23

OBISK V BASSANO DEL GRAPPA

Nekateri naši sodelavci so obiskali tovarno emajlirane posode v Italiji, v mestu Bassano del Grappa. Ta tovarna se uradno imenuje »Smalteria metallurgica veneta« in je bila pred vojno last Westna. Naši sodelavci so bili v tej tovarni zelo lepo sprejeti in so jim pokazali, kar so želeli videti. Razgovor z lastnikom tovarne in strokovnimi sodelavci je bil zelo koristen. Slo je za ogled nekaterih modernih naprav za emajliranje, ki bi jih morali imeti tudi pri nas, če hočemo doseči modernejši način proizvodnje emajliranih izdelkov.

Zanimivo je, da je v tej tovarni transport v emajlirnici popolnoma mehaniziran, tako da teče po viseh transporterjih na katerih so nameščena vešala z lesenimi pladnji. No, morda bomo tudi pri nas nekoč dosegli kaj takega.

Temeljno emajlirajo v tej tovarni vso posodo na nanašalnih strojih, ki so jih sami izdelali. Izjema je nekaj artiklov, ki niso emajlirani na stroj. Vsak stroj emajlira okrog tisoč kosov na uro.

Naši sodelavci so si ogledali nekatere naprave za emajliranje, ki jih je ta tovarna nabavila in so mnenja, da je tudi pri nas nujno potrebno nabaviti take naprave. Če bi to storili bi naša emajlirnica postala sodobnejši obrat z visoko storilnostjo. Urejeno bi bilo emajliranje na sodoben način, s tem pa tudi transportiranje izdelkov, ki je pri nas kot vedno še pereč problem.

Po vsej verjetnosti nas bodo obiskali tudi strokovnjaki iz te tovarne. Za nas bo tak obisk vsekar zelo koristen in zanimiv.

Širi se poslovno-tehnično sodelovanje

Na vidiku je pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju s firmo HOVAL HOLDING Lichtenstein. Poslovni odbor je na zadnji seji sklenil, da se s to firmo sklene pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju in da se tako sodelovanje čimprej uresniči.

Sodelovanje se nanaša na področje razvoja toplotnih naprav in nam obeta dobre koristi, saj je ta firma znana in priznana na svetovnem tržišču.

Gre torej za poslovno-tehnično sodelovanje pri proizvodnji kotlov za centralno kurjavo. Prednost takih kotlov je v tem, da so zelo ekonomični zaradi visokega učinka in so zelo funkcionalni, saj rabijo zelo majhen prostor za njihovo namestitve ter so zelo enostavni za vzdrževanje in čiščenje.

V teku so torej vse priprave za dokončno sklenitev pogodbe in bomo o vsem še poročali, ko bo prišlo do dokončne sklenitve.

Potepanje po zagrebskem velesejmu

Šef mi je povedal, da so me izbrali, da grem lahko na velesejm in da mi potne stroške ter dnevno plačo podjetje. Skoraj nisem mogla verjeti, da sem po desetletnem delu dobila takšno »nagrada«. Bila sem vesela, posebno še, ker nisem bila na zagrebskem velesejmu že devet let. Ko sem bila nato pri direktorju našega sektorja, je bil pri njem tudi odgovorni urednik »Emajlirca«, pa sta me kar oba zadolžila, da naj kaj napišem o svojem potepanju po velesejmu. Seveda jima nisem mogla odreči in tako je nastalo tole pisanje.

Odločila sem se, da dano »nagrada izrabim in sem si organizirala prevoz ter se zjutraj nekaj po šesti uri odpeljala z nabavni-ki, ki so odšli na sejem na neke sestanke, proti Zagrebu. Kakšna je pot, ne bi govorila, ker je verjetno znano, da so na poti v Zagreb obvozi, kako pa ti običajno gledajo, pa tako vemo. Torej — prispeli smo pred sejmišče nekaj po osmi uri. Bilo je mrzlo in smo hitro kupili v gneči pred blagaj-nami vstopnice in odšli na razstaveni prostor. Ob pol deveti je vstop dovoljen le zaposlenim na sejmu, za goste je namreč odprt ob 9. uri. Ob vhodu v paviljon, kjer je naš »štant« nas je sicer ustavil nek možakar z vprašanjem, če smo gosti, vendar smo jo kar hladno mahnili mimo nje-ga na naš štant. Že od daleč smo videli našega glavnega direktorja in direktorja prodaje, ko sta si ogledovala našo razstavo. Pri nas so bila dekleta ravno pri zajtrku in so dejala, da jih zebe. Bilo je res mrzlo. Počakali smo na kavo, nato pa smo mi, ki smo prišli sku-paj, odšli vsak na svoj konec. Jaz sem odšla tako na svoj potep. Najprej sem si ogledala naša pro-stor. Urejen je bil kar v redu, najbolj mi je všeč novi kamin in pomivalna omarica. Povedali so mi, da so si neznanci kar »sami postregli«, seveda na skrivaj, z otroško garnituro in lončki. Nato sem si ogledovala ostale izdelke naše industrije. Opazila sem, da ima naša posoda veliko konku-renco in to kar v redu izdelke. Iz te hale sem odšla ponovno v jugoslovanski paviljon, kjer sem si pasla oči na izdelkih prehran-bene industrije. Joj, koliko lepih, če so dobre ne vem, klobas in salam, sira, sladkarij in ostalih dobrot je bilo! Kar hitro sem od-šla od tam. Ogledala sem si še tekstil, lepe obleke, plašče. Bojim pa se, da vseh teh razstavljenih izdelkov ne bom videla v naših trgovinah, če pa slučajno bom, pa ne bom kupila, ker bodo predragi. In modeli — v glavnem vse bolj na dolgo, kombinirano s krznom, lepo perilo. Posebnost se mi je zdela, da je bilo precej v roza oz. rdeči barvi, pa tudi sploh bolj pisano. No, mogoče je to sedaj moda, jaz se na to ne spoznam.

Ko sem takole hodila, pa mi je začelo kruliti v želodcu. Ob odho-du iz hale sem čutila vonj po čevapčičih. Sledila sem mu in prišla do cele vrste »štantov« za prodajo hrane. Ogledovala sem si in videla, da lahko ješ zastoj kakšen pasulj iz konzerve, juhe

in kaj vem še kaj. Ker nisem navdušena za konzerve, sem odšla naprej. Vse mogoče si lahko kupil za pod zob. Hrenov-ke v kruhu, čevapčiče, kotlete na žaru, razne meneštre in kaj vem, kaj še vse. Jaz sem se po ogledu vseh »prodajal« odločila za če-vapčiče v kruhu oz. hlebkcu. Bilo je dobro. Stala sem tam, za sede-ti ni bilo, in opazovala ostale. V glavnem so bili moški, ki so hlastno jedli in tudi zraven zali-ovali. Potem sem odšla naprej v vrvež, kjer si slišal vse mogoče jezike, ropof modernih kroglic »klik-klak«, s katerimi so bili ze-lo spretni prodajalci, v glavnem cigani, ki pa so tudi na poseben način žvižgali ali bolje čivkali. Občudovala sem jih, kako lahko tako čivkajo. Kasneje sem ugotovi-la, da imajo v ustih posebno pripravo, s katero izvabljajo takšne glasove. To je bil majhen pol-krog z neko membrano, kar je stalo 1 dinar.

Zatme sem šla v indijski pa-viljon. Pred vhodom je bi-la preproga, tako da človek ne-

Razstavljali so malo svojih izdel-kov, njihove dežele so precej pri-kazane v slikah. Povsod pa si lah-ko kupil kaj »njihovega«. Na e-giptovskem razstavnem prostoru na primer krožnike, figure, obe-ske, vse v stilu faraonov, v Peru-ju lepe ponče — neke peteline. V paviljonu Španije pa me je ze-lo presenetilo, da razstavljajo ke-ramiko, vendar ne kakšne vaze, temveč obložne ploščice in pa ma-lo kovinsko industrijo; sploh ni-kjer ni duha ne sluha, da je to dežela bikoborb, kostanjet. Ni-kjer vsaj malega, kar bi spomi-njalo na to romantično deželo. Pravtako me je razočaral pavi-ljon Grčije s svojo mrzloto, prav nič grško ni bilo videti. No, pa tu si mislim zakaj.

Ker se je ura bližala dvanajsti, ko sem se morala zopet oglasiti na našem štantu, sem ugotovila, da pravzaprav ne vem, kako pri-ti nazaj na tisti kraj. Bila pa sem na prostoru, kjer so izdelki raz-stavljeni zunaj. Od daleč sem vi-dela pano in napis »EMO«, ter jo mahnila kar tja. Res — bila sem na našem zunanjem razstav-nem prostoru. Naš Radovan je sklepal kupčijo, naš potnik Os-man pa me je opazoval, ko sem si ogledovala naše izdelke. Pri teh izdelkih pa sem bila razoča-rana pri radiatorjih. Kakšno laki-ranje! Na robovih je bil lak od-krušen, videlo se je, da je takoj po lakiranju šel na pot. Mislim pa, da kaj takega ne bi smelo biti na razstavi in bi morali najti lep-še lakiran radiator. No, reklama taka ni najboljša, verjetno pa gredo vseeno dobro v promet. Ra-dovan je bil vesel, da sem prišla in mi je povedal, da gredo posli v redu, samo da je mrzlo. Pa smo tudi mrz odpravili s »konjič-ko«. Radovana sem prosila, če me pelje na naš »notranji štant«, kar je z veseljem storil. Tam sva se malo ustavila, in sva šla nato naprej.

Ogledala sva si najprej pavi-ljon Zahodne Nemčije, kjer je Ra-dovan najprej dobil, pravzaprav izsilil katalog gorilcev za plin. Ko sva šla mimo »tovarne za kruh« pa sva se ustavila pri stroju za izdelavo kifeljcev. Tam so nama pokazali, kako je vse avtomati-zirano in nama dali pokusiti ki-felje, katerega pa je v glavnem pojedel Radovan, ki mi je med potjo razlagal, da bo firma Ho-val zastopala v Jugoslaviji Koo-perativa Zagreb. Ker se na to ve-liko ne spoznam, sem bila bolj tiho. Rekel pa je, da naj to kar napišem. Tisti, ki se jih to tiče, bodo že vedeli.

Odšla sva v novi paviljon pohi-štv. Tukaj pa je kaj videti! Pri Brestu so mi pokazali čudovite dnevne sobe, ki pa se z nekaj gibi spremenijo v spalnice. Res v redu in lepo. Njihove kuhinje so čudo-vite. Kot mati pa sem se ustavila pri razstavljenem pogradu, ki ga je razstavljal Goranprodukt Ča-bar. Res lep in funkcionalni po-grad. Posebno mikavna je bila dnevna soba, sestavljena iz samih stolov oz. foteljev, ki pa se po-ljubno zložijo v krog, kot in dru-gače. Pokazali so mi, da se lahko iz vseh tistih foteljev, blazin in

miz napravi lepa in udobna za-konska postelja. V današnjem ča-su stanovanjske stiske in majhnih sob je to zelo funkcionalno.

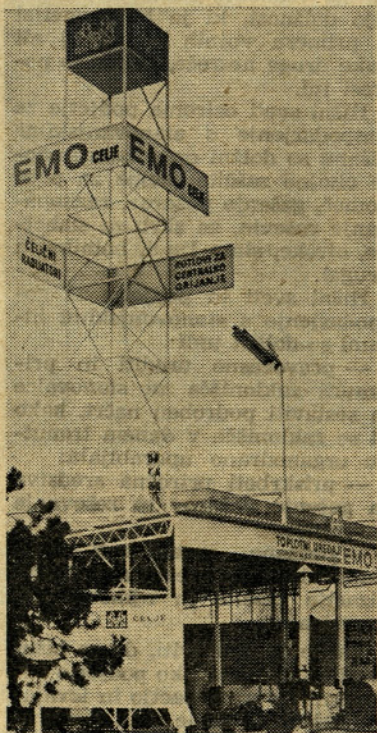
Zunaj sva si ogledala novi Ci-troen, ki je Radovanu zelo všeč, pa ne samo njemu, saj je ta Ci-troen, ki se je bahavo sukal, imel cel kup občudovalcev. Ogledala sva si tudi novo »ljudsko vozilo« Zastava 101. Ker se na avtomobi-le veliko ne spoznam, se mi ni zdel kaj posebnega. Radovan me je predstavil kot reporterko in sva mislila, da bova zvedela kaj več o tem novem vozilu. Toda možakar mi je hladno potisnil v roko na ciklostil razmnožen »pro-spekt« in rekel: »Ovo prečitajte, pa čete znati svek« in se obrnil. Oba sva bila začudena in na listi našla napisano samo o načinu plačila. Ker so bili tako hladni in neprijazni, sva odšla kar naprej. Ta avto sigurno ne bo kupil ne on in ne jaz.

Ogledala sva si še nekaj avto-mobilov in drugih vozil. Hotela sva si ogledati paviljon Kitajske, ki pa je bil zaprt. Radovan je po-vedal, da je zaprt že drugi dan. Verjetno so praznovali kak držav-ni praznik Kitajske in so si pri-voščili prost dan.

Vrnila sva se k našemu »štan-tu, kjer je bila kopica ljudi, ka-sneje sem ugotovila, da so to naši predstavniki v Zagrebu in drugod. stik, da bi ga povprašala o vtisih na sejmu. Na ogled pa so prišli tudi naši iz Tobija, tam je bil tudi predsednik poslovnega odbora Jonko Jože, ki pa se mi je zdel zaskrbljen, kar pa ni nič čudne-ga, saj je šel na sestanek za uvoz opreme za kontejnerje. Skratka, bilo je nekaj »naših ljudi«. Vse pa je kot se mi je zdela, zeblo. Tudi mene. Poslovili smo se in odpotovali proti Celju.

In kaj naj rečem na koncu? Priznati moram, da na velesejmu nisem videla kaj res posebnega. Mogoče bi bila videla, če bi šla v ameriški ali ruski paviljon? Ali kitajski? Ne vem. Vsega v enem dnevu ni mogoče videti in tudi nisem, zato pa sem lahko napi-sala le to, kar sem lahko videla. To pa je bilo kar v redu in sem hvaležna tistim, ki so me dolo-čili, da lahko grem.

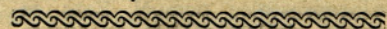
A. L.

Naš paviljon na velesejmu v Zagrebu

hote bolj s spoštovanjem vstopi v ta prostor. Že takoj ob začetku so razstavljene indijske starine, čudovite vaze, glasbeni inštru-menti, preproge. Vse je bilo o-značeno s cenami in naprodaj, kar me je začudilo. Začudilo me je tudi, da so razstavljeni džipi in sploh terenska vozila. Na dru-gi strani pa je bil pravi Pontero-so. Kupil si lahko indijske šale, čeprav dvomim, da so bili indij-ski, razne male izdelke, cigarete; brez carine seveda. Tam je bila gneča, čeprav je bilo vse precej drago. Zunaj pa si lahko pokusil, res samo pokusil, indijski čaj.

V hali, kjer so razstavljale Bra-zilija, Pakistan, Zambija, Čile, Si-rija, Egipt, Kamerun, Peru je pravzaprav bolj revščina kot ne.

SKUPŠČINA EUROEMAIL

Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos v mesecu juniju letna skupščina Združenja evrop-skih emajlirnic ali kot se uradno imenuje EUROEMAIL. Član tega združenja je tudi naše podjetje. Letne skupščine tega združenja so vsako leto v drugi državi. Letos je bila v Londonu. Leta 1968 je bila skupščina v Ljubljani in jo je organiziralo naše podjetje.

Na skupščino je odšel kot obi-čajno tudi predstavnik našega podjetja.

CIVILNA ZAŠČITA V NOvem ZAKONU O NARODNI OBRAMBI

(Nadaljevanje in konec)

Novi zakon o narodni obrambi je zelo globoko zajel, oziroma uredil tvarino civilne zaščite in je dal pomembno mesto v sistemu organiziranja in pripravljanja splošne narodne obrambe, ter postavil široke pravne podlage za njeno pripravljanje in organiziranje. Vse VI. poglavje (od 101. do 138. člena) zakona se nanaša na civilno zaščito.

POMEN CIVILNE ZAŠČITE

Civilna zaščita je organizacija narodne obrambe, katere naloga je preprečiti, odstraniti ali ublažiti posledice elementarnih nesreč in vojnih akcij. Potreba po posebni organizaciji civilne zaščite je pogojena z značajem sodobnih bojnih sredstev in sodobnega načina bojevanja.

Obrambna moč vsake dežele je odvisna od človeškega in gospodarskega potenciala, in napadalec prav zato uporablja taka sredstva, da bi mogel čimprej onemogočiti čimvečji del prebivalstva za oborožen boj, da bi porušil in razkrojil gospodarstvo. Zato se vsaka dežela pripravlja in organizira ne samo za oborožen odpor, temveč tudi za zaščito. Ker ni mogoče vnaprej vedeti, kdaj in s kakšnimi sredstvi bo sovražnik napadel, mora biti zaščita predvsem stalna in vseobsegajoča. Drugače rečeno, vsa družba mora biti zajeta s sistemom zaščite in usposobljena, da se zaščiti pred najrazličnejšimi vojnimi nevarnostmi.

ORGANIZACIJA CIVILNE ZAŠČITE

Organizacija civilne zaščite obsega enote za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin (enote civilne zaščite) in sistem ukrepov za zaščito in reševanje, ki jih organizirajo in store občani, delovne in druge organizacije in ustanove.

Vsak občan mora biti predvsem sposoben, da pomaga sam sebi, članom svoje družine in soobčanom, ker se v vojni dostikrat dogaja, da medicinske in druge strokovne ekipe prizadetim ne morejo pravočasno priskočiti na pomoč.

Bilo bi tragično, če bi človek izgubil življenje samo zato, ker nihče izmed svojcev ne zna zaustaviti krvavitve, ali dati kake najpreprostejše pomoči. Zato je osnova civilne zaščite predvsem v usposobitvi vsakega in usposobljenost delovne skupnosti delovne organizacije, ustanove in stanovanjske hiše, da se sami zaščitijo, in v obstoju množične organizacije za zaščito in reševanje.

ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

Enote civilne zaščite so v našem sistemu narodne obrambe sile, ki so namenjene za varstvo in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin pred vojnimi akcijami. Ustanovijo se, opremljajo, vadijo in opravljajo druge potrebne priprave že v miru, mobilizirane so občasno in po potrebi v primeru neposredne vojne nevarnosti in v vojnem stanju. Mobilizirane pa so lahko tudi v

miru, da bi sodelovale v akcijah za varstvo in reševanje pri večih elementarnih nesrečah, kakor tudi za vaje civilne zaščite.

Enote civilne zaščite, ki jih določa zakon, imajo pravzaprav značaj tako imenovane samozaščite. Namenjene so predvsem za lastno zaščito in reševanje, to je za zaščito svoje delovne organizacije.

Po nalogah in namembnosti so enote civilne zaščite lahko najrazličnejše: za prvo zdravniško pomoč, za zaščito pred radiacijskimi, biološkimi in kemijskimi sredstvi, za ostranjevanje ruševin, gašenje požarov itd.

Cepprav različne po namembnosti imajo vse enote civilne zaščite skupno nalogo, da rešujejo prebivalstvo in materialne dobrine pred posledicami vojnih akcij.

KDO SE RAZPOREDI V ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

V enote civilne zaščite se lahko razporede vsi občani od 16. do 65. leta, sposobni opravljati razne dolžnosti in posle zaščite.

Od teh enot so izzeti:

— nosečnice in matere z otroki izpod 7 let;

— občani v službi stalni sestavi JLA;

— občani, ki gredo v primeru vojne v JLA, enote in službe teritorialne obrambe, kakor tudi tisti, ki so razporejeni na delo v delovnih organizacijah, ustanovah in uradih ter miličniki.

UGOTAVLJANJE SPOSOBNOSTI ZA SLUŽBO V CIVILNI ZAŠČITI

Na podlagi 89. člena zakona o narodni obrambi je Zvezni izvršni svet izdal Urdebo o ugotavljanju sposobnosti za službo v civilni zaščiti.

Sposobnost za službo v civilni zaščiti se ugotavlja na zahtevo obveznika civilne zaščite, ki je že razporejen v enoto civilne zaščite. Zahtevo za ugotovitev sposobnosti vložijo obveznik pri pristojnem občinskem organu.

Sposobnost za službo v civilni zaščiti ugotavlja zdravniška komisija, ki jo v skladu s 4. točko 53. člena zakona o narodni obrambi določi občina.

To sposobnost lahko ugotovi zdravniška komisija tudi na podlagi zdravniške dokumentacije o zdravljenju obveznika, ali zdravniške dokumentacije, dobljene v postopku za presojo delovne zmoglosti in invalidnosti, če ti izvidi zadoščajo za ugotovitev sposobnosti.

Zdravniška komisija ugotovi, ali je obveznik sposoben, omejeno sposoben za službo v civilni zaščiti. Če zdravniška komisija ugotovi, da je obveznik omejeno sposoben za službo v civilni zaščiti, mora določiti h katerim vrstam del je lahko razporejen.

Obveznik, za katerega zdravniška komisija spozna, da je nesposoben za službo v civilni zaščiti, je oproščen služiti v civilni zaščiti.

Sposobnost obveznika civilne zaščite za službo v civilni zaščiti se ugotavlja z odločbo, ki jo po izvidu zdravniške komisije izda pristojni občinski organ.

ZAŠČITA V DRUŽINI

Vsak občan in vsaka družina, kakor je rečeno v zakonu o narodni obrambi, je dolžna stvoriti določene ukrepe za svojo zaščito. V čem je obveznost občanov oziroma družine?

Predvsem v dolžnosti, da se usposobijo za samopomoč in samozaščito in da pravočasno priskrbe zaščitna sredstva, kakor so: zaščitne maske, komplet obvezne prve pomoči, sredstva za očiščenje vode itd.

Razen tega sta vsak občan oziroma vsaka družina dolžna:

— kupiti petrolejsko ali baterijsko svetilko, svečo ali druga primerna sredstva za razsvetljavo;

— prilagoditi svoje kletne prostore za zaklonišče;

— priskrbeti pesek, primerne orodje in posode za vodo, da bi bilo mogoče razkopavati ruševine in gasiti manjše požare;

— zatemnjevati svoje prostore in prometna vozila.

ZAŠČITA V STANOVANJSKI HIŠI

Organizacija civilne zaščite v stanovanjskih hišah je zaupana hišnim svetom. Njihova naloga je, da vsakemu stanovalcu določijo dolžnost, ki jo bo opravljal v primeru vojnih pustošenj ali kake druge nesreče, kakor so potrebi itd.

Hišni sveti oziroma podjetje za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami so dolžni organizirati enote civilne zaščite (ekipe za prvo pomoč, gašenje požarov, razkopavanje ruševin, za skrb za slabotne, otroke, stare ljudi, bolnike in druge).

Hišni sveti in podjetje za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami so dolžni tudi:

— pravočasno urediti in pripraviti zaklonišča za stanovalce in sestaviti podroben načrt, kako bi se zaklonišča v danem trenutku organizirano uporabljala;

— priskrbeti priročna sredstva za gašenje požarov in reševanje ogroženih;

— občasno organizirati vaje stanovalcev za preverjanje organizacije zaščite in njihove pripravljenosti.

Važno je poudariti, da so hišni sveti in stanovanjsko podjetje odgovorni za organizacijo in izvajanje zaščite in da je vsak stanovallec dolžan izpolnjevati vse ukrepe zaščite, ki so predpisani ali določeni ob dani priložnosti.

Stanovanjsko podjetje je dolžno, da preskrbi opremo za enote civilne zaščite, ki se formirajo v stanovanjskih hišah.

DELOVNA ORGANIZACIJA

OBVEZNOST DELOVNIH ORGANIZACIJ

»Delovne organizacije imajo pravico in dolžnost, da sodelujejo v obrambi dežele, in v ta namen opravljajo ustrezne priprave na področju narodne obrambe, predvidene s tem zakonom.« (Iz zakona o narodni obrambi.)

Delovna organizacija ima pravico in dolžnost, da se na najboljši možni način pripravi ne samo za nadaljevanje svoje redne dejavnosti, marveč tudi za obrambo v vojni.

To je samoupravna pravica delovne organizacije, ker je od tega odvisen njen obstanek.

Vsak član delovne skupnosti, ki je določen za sodelovanje v delu in obrambi delovne organizacije med vojno, mora poznati svoje mesto in nalogo, in zato je delovna organizacija dolžna v tem smislu predpisati posebne obveznosti članov.

DELOVNA OBVEZNOST

Skupnost mora tudi med vojno zagotoviti nemoteno delo vseh dejavnosti, brez katerih si ni mogoče misliti obstoja, življenja in vojskovanja:

gospodarstva, zdravstva, kmetijstva, dela državnih organov, kulturnih dejavnosti itd.

Zato zakon o narodni obrambi predpisuje delovno obveznost za vse sposobne občane, stare nad 16 let. Le-ti se imenujejo delovni obvezniki.

Po določenem vojnem razporedu bi vsi ti v primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti delali v tovarnah, podjetjih, šolah, uradih, v službah za informiranje javnosti, v kmetijskih gospodarstvih itd.

Izvemši nujno potrebo za popolnitev oboroženih sil ostanejo občani praviloma na svojih delovnih mestih. Zato zakon predpisuje, da v primeru razglasitve vojnega stanja ali neposredne vojne nevarnosti vsakdo ostane na svojem delovnem mestu, če ni dobil kakega drugega razporeda (oborožene sile, delo v drugi delovni organizaciji).

Če pa je potrebno, se občani lahko razporede tudi na druga delovna mesta bodisi v okviru svoje delovne organizacije, ali v drugo delovno organizacijo, ki ima lahko sedež tudi zunaj bivališča. Zakon dopušča možnost, da se matere z otroki izpod 15. leta lahko razporede na delo v drugi kraj, toda samo s pogojem, da je zagotovljena nega in čuvanje otrok, dokler matere delajo. Delovno obveznost so dolžni vsi izpolniti po prejetem razporedu.

V primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti je možno poslati na delo v delovne in druge organizacije, ali na kako drugo delo tudi občane, ki takrat niso bili v dleovnem razmerju.

DELO PRI OBČASNIH DELIH

V primeru neposredne vojne nevarnosti ali vojne, je delovni organizaciji povdružene občane po potrebi mogoče poslati na občasno, na katerokoli, za obrambo dežele važno delo. Na primer: kopanje jarkov, prenos vojnega materiala, kmetijska dela, skrivanje materialnih dobrin itd.

KDO JE OPROŠČEN DELOVNE OBVEZNOSTI?

Delovne obveznosti so proščeni občani, ki so:

— nesposobni za delo (delovna sposobnost bo ocenjena po predpisih izvršnega sveta);

— na službi v oboroženih silah;

— mlajši od 16 let.

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 4. strani)

KDO ORGANIZIRA IN IZVAJA DELOVNO OBVEZNOST?

Za organizacijo in opravljanje delovne obveznosti na ozemlju občine skrbi občina, za neposredno izpolnjevanje delovne obveznosti v državnem organu, delovni ali drugi organizaciji pa voditelji teh organov oziroma organi upravljanja.

Ze s tem, da delovna dolžnost občanov nastane že v primeru neposredne vojne nevarnosti, so občinski organi za zadeve narodne obrambe, dolžni pravočasno razporediti obveznike in hkrati seznaniti s tem razporedom obveznika in delovne organizacije, v katere so jih razporedili. Delovne organizacije pa so dolžne sestaviti svoje načrte razporeda ljudi, da bi vsak zaposleni delavec oziroma občan, določen za ustrezno delovno mesto, pravočasno vedel za svoje mesto v vojni.

MATERIJALNA OBVEZNOST OBČANOV

Občan ima do narodne obrambe tudi materialno obveznost.

Ta obveznost je v dajanju določenih sredstev za potrebe oboroženih sil in civilne zaščite. Zakon ne našteva vseh sredstev, podvrženih obveznosti oddajanja, marveč samo tista, ki se največkrat vzamejo. To so: prevozna, gradbena in elektronska sredstva, jezdna, vlečna in tovarna živina s priborom. Poslopja in zemljišča in drugo.

KDO IMA PRAVICO JEMATI SREDSTVA?

Materijalna sredstva za potrebe, LA imajo pravico jemati za uporabo samo vojaške enote in ustanove v rangu polka ali višjega tako, da se akcija opravi prek občinskih organov uprave.

Tudi občinski organi za narodno obrambo imajo pravico jemati sredstva za uporabo, kolikor so potrebna za teritorialno obrambo oziroma za enote in službe teritorialne obrambe in civilne zaščite.

Rekvizicija ima pravico odre-

OBVEZNOSTI V MIRNEM IN VOJNEM ČASU

Materijalna sredstva je mogoče vzeti občanom v mirnem času in v vojni.

Oddajanje materialnih sredstev v mirnem času pa je omejeno samo na potrebe vojaških vaj in vaj enot in služb teritorialne obrambe in civilne zaščite.

REKVIZICIJA

Rekvizicija je izjemen način preskrbe vojske v vojni, ki se uporablja samo v skrajni potrebi.

Ker ni mogoče drugače zadovoljiti osnovnih potreb vojske, nujnost spriči izpolnitve kake določene bojne naloge in podobno.

Zato so za rekvizicijo predpisani posebni pogoji. Poudarjajoč, da je to izreden ukrep, zakon o narodni obrambi naglašja, da se rekvizicija nanaša predvsem na hrano (človeško in živalsko), pogonski material, kurivo, pa tudi druge stvari, ki neposredno rabijo za vojaške potrebe.

Rekvizicijo ima pravico odre-

NADOMESTILO JE OBVEZNO

Za odvzete kakor tudi rekvirirane stvari občanov obvezno pripada nadomestilo.

Pogoje, v katerih se dajejo sredstva, višino nadomestila, način izpolnitve materialne obveznosti in rekvizicije, kakor tudi način izplačila predpiše zvezni izvršni svet.

POPIS MATERIJALNIH SREDSTEV

Občinski organi popišejo materialna sredstva, s katerim razpolagajo občani in vsakemu lastniku so dolžni sporočiti, da je njegovo sredstvo popisano za potrebe oboroženih sil. Če je popisano, se mu izda tudi ustrezno potrdilo.

Lastniki popisanih materialnih sredstev so dolžni obvestiti občinski organ za narodno obrambo o

tajnosti. Zdaj je zanimanje tujih obveščevalnih služb mnogo širše, ker se ne nanaša samo na vojaške stvari, marveč tudi na vse drugo, kar bi utegnilo odkriti obrambno moč dežele.

Praviloma je vse, kar je zanimivo za sovražnika, važno za narodno obrambo.

Za sovražnika utegne biti zelo zanimiv podatek recimo, kako je zgrajena tovarna, ali kak drug objekt, kakšno je zdravstveno stanje občanov, kolikšne so zmogljivosti posameznih industrij, stanje rek itd.

Sicer pa je težko navesti vsa tista obvestila, ki bi utegnili biti predmet sovražnikove pozornosti, kakor je težko potegniti nekakšno mejo med pomembnim in nepomembnim za zgraditev sistema narodne obrambe.

Tujim obveščevalnim službam so včasih potrebni tudi taki podatki ali obvestila, ki se nam na videz zde nevažna, nepomembna, povsem nedolžna. Toda tudi takšni podatki lahko koristijo sovražniku, ker jih potrpežljivo zbira, drobtino in časoma sestavi celoto, prizadevajoč si, da tako sestavi celotnejšo sliko o tem kar ga zanima.

Naša sanitetna ekipa CZ na vajah

vseh bistvenih spremembah na teh sredstvih ali če ostanejo brez njih. Recimo, če popisano sredstvo prodajo, uničijo, ali če se je tehnično pokvarilo oziroma postalo neuporabljivo za potrebe oboroženih sil ali civilne zaščite.

Na poziv pristojnega občinskega organa so občani dolžni popisana sredstva izročiti v uporabo vojaški enoti ali drugemu organu, in sicer v času in na kraju, ki se jim določi. Dolžni so tudi ta sredstva pripravljati na pregled.

ZAŠČITA TAJNOSTI NARODNE OBRAMBE

Vse podatke in obvestila, važne za obrambo dežele, je treba varovati kot največje tajne.

V našem ljudstvu se je že davno udomačil izraz »vojna tajna«, katerega smisel je dobro znan vsakemu človeku. Ni naključje, da je tako. Naše ljudstvo, prisiljeno braniti se pred sovražnikom, ki je bil skoraj brez izjeme številčno močnejši, se je bojevalo ob uporabi nepričakovanih akcij, nepričakovanih premikov, ki so utegnili roditi sadove prav zato, ker so bili pripravljeni v največji

Mislite si tujca, ki bi med pogovorom kar tako mimogrede vprašal našega kmeta, kako mu vleče dimnik. Najbrž bi rekli, da je tako vprašanje več ko nedolžno. Če pa so tla, na katerih stoji kmetova hiša, vojaškega pomena, so obvestila o gibanju in moči vetrov sila važna spričo morebitne uporabe padalcev, bojnih strupov ali takšnih strupov, s katerimi se uničijo kmetijski posevki. Ker podatkov take vrste ni mogoče dobiti od meteorološke službe, je obveščevalec izbral ovinek, ki utegne biti tudi uspešen.

Za briranje takih in podobnih obvestil uporabljajo tuje obveščevalne službe tudi nekatere svoje občane, ki dostikrat potujejo po kakršnemkoli opravku. Ti ljudje marljivo opazujejo in si zapomnijo vse, kar se jim zdi zanimivo, po vrnitvi pa to poročajo pristojnim službam.

NI TAJNA, KAKO SE BOMO BRANILI

Ne skrivamo, da se bomo borili z vsemi sredstvi, da bodo naši borci uvrščeni v operativno in teritorialno vojsko, vsak občan ne glede na spol in starost, bo postal

aktiven branilec dežele, ne skrivamo, da smo sprejeli koncepcijo vseljudske obrambne vojne.

Odkrito povemo, da bomo tudi za primer najhujše situacije nadaljevali oborožen boj in da sovražnik ne bo imel miru ne podnevi ne ponoči, ne glede na kraj, kjer bi nastanil svoje čete.

Toda kako bomo uporabljali bojne enote v vojni, koliko in kakšnih enot imamo v operativni vojski, delovnih skupnostih, občinah in republikah, kolikšne so te enote in kakšna je njihova bojna moč, kakšne so torej določene odločitve, ki jih bomo uporabili v obrambi dežele, skratka: kako se bomo konkretno bojevali, kakšni so naši vojni načrti, to je naša stvar. To je polna tajni. To bo sovražnik zvedel na svoji koži, če bi nas se drznil napasti.

PRIJAVA SUMLJIVEGA ČLOVEKA

Občani in vse družbene organizacije so dolžni obveščati pristojne organe o vseh pojavih in dejavnostih, ki bi utegnili škodovati narodni obrambi in varnosti dežele. Ta obvestila je treba sporočiti službi za notranje zadeve, vojaški enoti ali organu oblasti.

Gre za očitno radovednost nepovabljenih ljudi za vojaško garnizijo, ali za določene vojaške enote, za proizvodnjo nekaterih tovarn ter zmogljivosti živilske industrije in celo za take na videz povsem nedolžne podatke, kakor so podatki o materialnem položaju članov, medsebojnih odnosih v delovni skupnosti in podobno.

KDO RAZGLAŠA PODATKE ZA TAJNE

Zvezni izvršni svet je pooblaščen, da določi merila, po katerih se bo ugotavljala tajnost podatkov o narodni obrambi s področja državnih organov, ustanov in delovnih organizacij. Kar zadeva za oborožene sile važne podatke, določi merila državni sekretar za narodno obrambo.

Merila, ki jih določi zvezni izvršni svet, ali državni sekretar za narodno obrambo, so obvezna za vse občane, delovne in druge organizacije in državne organe.

Glede njih je vsaka delovna organizacija, ustanova ali državni organ dolžan, da o vsakem podatku, ki se nanaša na narodno obrambo, določijo stopnjo tajnosti. Stopnja tajnosti je odvisna od pomena podatkov in vpliva na način varovanja in zaščitne ukrepe.

KDAJ SE DOLOČI TAJNOST PODATKOV

Z nobeno naredbo ni mogoče vnaprej predpisati, kaj je vse tajna na področju narodne obrambe. To se praviloma določa za vsak podatek posebej, ker se važnost podatkov spreminja in je odvisna od mnogih okoliščin.

Velja torej pravilo, da se stopnja tajnosti za vsak podatek (listine, materialna sredstva, objekti, ukrepi in druga dejstva) določi v trenutku, ko se pojavi.

Za zaščito interesov narodne obrambe se občanom lahko omeji ali prepove svoboda gibanja, bi-

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

vanja ali nastanitve v posameznih krajih ali delih dežele. Ta omejitve je lahko stalna ali začasna.

Dostop, ogledovanje in fotografiranje vojaških in drugih objektov, ki jih državni sekretar za narodno obrambo razglasi za važne za obrambo dežele, je prepovedano.

Vse vrste premerjanja zemljišč in morja ter proučevanja, kakor so geodetska, geofizikalna, geološka, hidrološka in druga na določenih območjih (določi jih sekretar za narodno obrambo) opravljajo samo organizacije, ki dobe od državnega sekretarja za narodno obrambo dovoljenje.

FOTOGRAFIRANJE IZ ZRAKA SAMO Z DOVOLJENJEM

Fotografiranje iz zraka lahko opravljajo samo organizacije, ki dobe za to dovoljenje od državnega sekretarja za narodno obrambo. Posnetki iz zraka se lahko objavijo v znanstvene in druge namene samo s soglasjem državnega sekretarja za narodno obrambo.

KAKO UKREPATI V PRIMERU NAPADA NA NAŠO DEŽELO

V naših časih izbruhnejo vojne nepričakovano in nenapovedano. Z nenadnim in bliskovitim napadom, si napadalec prizadeva čimprej doseči odločilni uspeh, da bi onemogočil mobilizacijo sil napadene dežele in hkrati preprečil reagiranje svetovne javnosti. Zato mora branilec imeti tako organizirano obrambo, ki bo tudi v najtežavnejših okoliščinah, takoj in brez odlašanja začela delovati. To predvsem pomeni, da mora vsakdo vedeti, kje naj se v tistem trenutku mudi in kaj mora storiti.

Kljub vsem mirnodobnim pravicam in predvidevanjem pa lahko vojna prinese tudi vrsto nepričakovanih situacij, ki bodo zahtevale izredno iznajdljivost vsakega občana in vseh družbenih organizacij, ki vodijo obrambo dežele.

MOBILIZACIJA

V sodobnih razmerah ne moremo govoriti o mobilizaciji v tistem smislu, kakršna je bila prej ali med drugo svetovno vojno. Okoliščine bojevanja nalagajo stalno pripravljenost in usposobljenost vse družbe za izredno nagel prehod na vojni tir.

Nagel prehod iz mirnodobnega v vojno stanje postane, če že ne odločilen dejavnik za končni izid, pa vsaj dejavnik odločilnega vpliva na začetni potek in nadaljnje vodenje vojne. Zato se prva bitka nasprotnih sil bipe okrog mobilizacije, ker si napadalec prizadeva, da bi jo za vsako ceno onemogočil, branilec pa, da bi jo čim hitreje in čim uspešneje izpeljal.

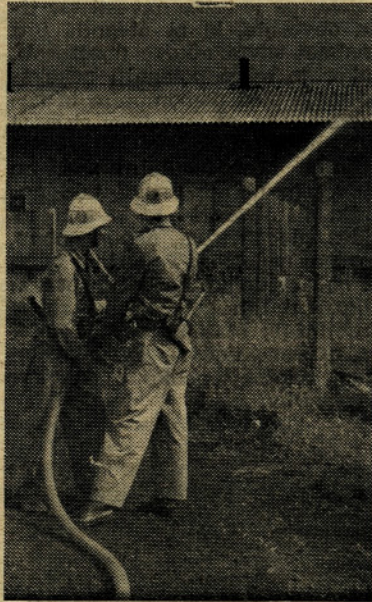
Uspeh mobilizacije je odvisen od mobilizacijskih priprav, ki se opravijo v mirnodobnem stanju, od kvalitete in usklajenosti mobilizacijskih načrtov, od seznanjenja občanov s postopkom mobilizacije, od strokovnosti izvršilcev mobilizacije itd., kakor tudi od discipliniranega izpolnjevanja obveznosti tudi v najtežavnejših okoliščinah.

POSTOPEK OBČANA, KI IMA VOJNI RAZPORED

Vojni razpored v najširšem pomenu besede je razpored, ki se pravočasno sporoči občanu o njegovem mestu in dolžnosti med vojno.

Po vojnem razporedu se lahko občan znajde v JLA, enoti ali službi teritorialne obrambe, nadalje v enotah civilne zaščite ali pa na delu v delovni organizaciji.

Ce je razporejen v JLA ali v

Na zadnjih vajah CZ so se naši gasilci kot pbičajno zelo dobro izkazali

teritorialno obrambo, je občan vojni razpored vpisan v osebno vojaško zkaznico. Razpored na delo v delovno organizacijo ali civilno zaščito je lahko določen tudi drugače: lahko je tudi vpisan v vojaško izkaznico ali v delovno knjižico, lahko pa je tudi sporočen ustno ali kako drugače. Važno je torej poudariti kdorkoli ima razpored, je dolžan, da se v trenutku mobilizacije ali izbruha vojne neutegoma javi na določenem mestu oziroma na določeno dolžnost. Vsi zaposleni ljudje, ki nimajo razporeda v oboroženih silah ali v drugi delovni organizaciji, ostanejo na svojih mestih. To velja za njihov razpored, dokler se ne spremeni.

ČAKATI ALI NE ČAKATI NA POZIV

Sporočilo, da je dežela napadena in razglas splošne mobilizacije je naredba in poziv vsem razporejenim občanom, da se takoj javijo na svoje vojne dolžnosti, vsem vodstvom in organizacijam pa, da takoj ukrepajo po vojnih načrtih.

Sporočilo, da je izbruhnila vojna, se praviloma takoj objavi po radiu, televiziji, tisku, razglasu, toda tudi na vse druge primerne načine: s sirenam, zvonjenjem, po telefonu itd.

Treba si je zapomniti, da se v primeru javne splošne mobilizacije vsakdo takoj javi na kraju vpisanem v vojnem razporedu ali sporočenem kako drugače. To velja posebej za občane, ki imajo v vojnem razporedu napisano, da se javijo »takoj«. Takoj pa se javijo tudi občani, ki imajo v raz-

poredu napisano, da se morajo javiti v kakem drugem času, na primer v »24 urah« ali v »30 urah« po razglasu mobilizacije. Do tega časa morajo namreč biti njihove enote ali ustanove popolnjene in sposobne za vojne akcije. To je torej skrajni čas, do katerega se morajo občani javiti na določenem kraju. Kolikor mobilizacija poteka po posameznih pozivih, je treba na vojno dolžnost kreniti po prejemu poziva.

HITRO NA OZNAČENI KRAJ

Občan je dolžan, da se na najhitrejši možni način javi na kraju, ki mu je označen z vojnim razporedom, sporočen s posameznim pozivom ali javnim razglasom. Kako bo prišel do določenega kraja, je odvisno od okoliščin in možnosti: peš, s sredstvi javnega prometa, z drugimi prevoznimi sredstvi, z lastnim prevoznim sredstvom, če je to sredstvo razporejeno v isto enoto ali če ga je treba izročiti na istem ali mimogrede na kakem drugem mobilnem zbirališču.

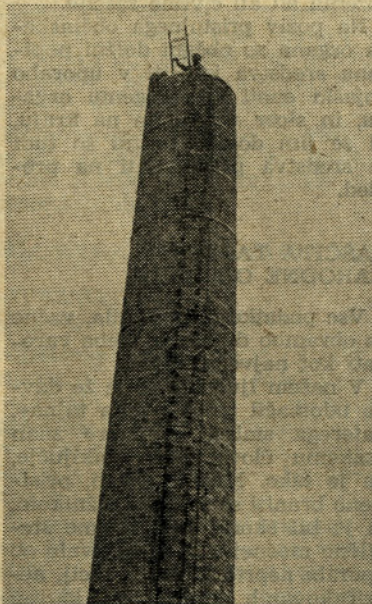
Državljan ima pravico uporabiti storitve vseh prevoznikov, potujočih v isti smeri kakor on. Prevozniki so mu dolžni ustreči, razen če v vozilu ni prostora ali če je preobremenjeno.

POSTOPEK ZA PRIMER, ČE SE NI MOGOČE ODZVATI POZIVU

Ce se občan ne more javiti na kraju, označenem v pozivu spričo vojnih akcij, porušenih prometnih zvez, trenutnih elementarnih nesreč, zato ker se je v trenutku, ko je vojna izbruhnila mudil daleč od svojega bivališča oziroma od kraja, kjer naj bi se javil in podobno, se mora prijaviti organu narodne obrambe svoje občine, oziroma organu narodne obrambe najbližje občine in ukrepati po naročilu teh organov.

PREPREČENOST ZARADI BOLEZNI

Samo hujša bolezen je lahko razlog, da se občan ne odzove pozivu. Občan, ki se zaradi bolezni ne more odzvati pozivu, je dol-

Stari dimnik je odslužil

žan prek kakega člana svoje družine ali najbližjega sosedu obvestiti o tem občinski organ za narodno obrambo.

NAMESTO V SVOJO — V DRUGO ENOTO

Ce se na poti proti kraju, označenemu v svojem razporedu, prikeri kaj nepričakovanega, tako da občan sploh ne more prispeti ali lahko prispe, toda z zamudo, lahko ravna odvisno od razmer na več načinov:

— krene lahko za svojo enoto, če kaže, da se ji bo kmalu priključil;

— javi se lahko najbližjemu organu narodne obrambe ali kakemu drugemu organu oblasti in ravna po njenem naročilu in navodilu.

OBČAN, KI NIMA VOJNEGA RAZPORA

Ce se izjemoma zgodi, da kdo ni razporejen na vojno dolžnost in torej v primeru vojne ne ve, kje je njegovo mesto in kaj naj stori, ne zapusti stalnega bivališča, ker bo pozvan in razporejen pozneje. Ce se ne mudi v kraju

OBČANI, KI SE MUDE V TUJINI

Občan, ki se mudi v tujini, se po najhitrejši poti napoti v domovino in se javi občinskemu organu za narodno obrambo svoje ali najbližje občine. Ce ne more prispeti v domovino spričo velike oddaljenosti, se javi diplomatskemu ali konzularnemu predstavniku SFRJ v tujini, da dobi nadaljnja navodila.

PROSTOVOLJCI

Občani, ki se žele prostovoljno vključiti v oborožene sile oziroma z orožjem boriti proti napadalcu, se prijavijo občinskemu organu za narodno obrambo svoje ali najbližje občine.

Za prostovoljce veljajo v tem primeru občani, ki v tem trenutku niso vojaški obvezniki. Tudi vojaški obvezniki, ki nimajo vojaškega razporeda v oborožene sile, se lahko prijavijo v oborožene sile.

Vse občane, ki se prostovoljno javijo in izrazijo željo, da se razporede v oborožene sile (prostovoljci in nerazporejeni vojaški obvezniki) vpišejo občinski organi v posebno evidenco.

Razpored in pošiljanje teh občanov v oborožene sile potekata po odloku pristojnih organov za narodno obrambo v odvisnosti od okoliščin in potreb.

P. P.

DOPISUJTE
V

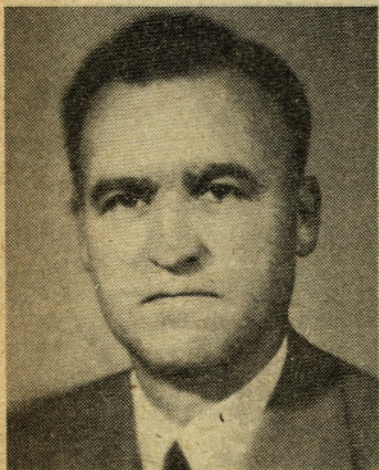
EMAJLIREC

ŠPORTNA RAZGLEDNICA

Naša mladina se zelo zanima za športno rekreacijo. Žal nam za to prepotrebno dejavnost vedno primanjkuje sredstev. Stabilizacijski ukrepi so precej okrnili sredstva, vendar je mnogo dobre volje pri nekaterih tovariših in to tudi mnogo zaleže

DVA OBRAZA

Vodja mehanografskega centra Stanislav Pocaž se ubada s težavami. Njegova velika želja je, da bi mehanografski center ob sodelovanju sodelavcev, čimbolj koristil kolektivu. No, z veliko dobre volje in dela ne dvomimo, da se mu želja ne bi izpolnila

Vajdec Rudi je bil 40 let član kolektiva. Čeprav je že v pokoju, se zanima za napredek podjetja, in želi, da bi uspešno delali in da bi bilo naše poslovanje smotrno in uspešno

Ali bo končno sprejeta sistemizacija delovnih mest

Sistemizacija delovnih mest se vleče že dalj časa. Bila je predložena že v potrditev delavskemu svetu, toda ta jo je zavrnil z naročilom naj se še obravnava in razčisti nekatera vprašanja.

Predvideno je, da bo poslovni odbor na prvi prihodnji seji vendarle dokončno sprejel predlog sistemizacije delovnih mest in ga predložil v potrditev delavskemu svetu.

Treba je vedeti, da ima zavlačevanje tega vprašanja za posledico zakasnitev ureditve novega sistema delitve osebnega dohodka, ki bo moral biti vsekakor predložen delavskemu svetu v potrditev še pred jesenjo.

Ureditev delitve osebnih dohodkov pa je nujno potrebna saj nam dosednji zastareli sistem prinaša mnogo nevšečnosti.

PRVI UNIVERZALNI KONTEJNER »GOŠE«

»GOŠA« iz Smederske Palanke je izdelal nekoliko prototipov ISO — kontejnerja $20 \times 8 \times 8$ iz lahke jeklene pločevine in okovja debeline 1,5 mm, bruto teža 20 t, lastna teža 2,3 t, koristna t. 17,7 t vsebina 30 cm^3 , $d = 6,055 \text{ m}$, širina 2,435 m, višina 2,435 m.

RAZUMEVANJE SVOJE DOLŽNOSTI

Predsednik delavskega sveta je sklical sestanek vseh tistih članov delavskega sveta, ki so večkrat neopravičeno izostali od sej delavskega sveta in je bilo zaradi tega delo delavskega sveta ovirano.

Med razgovorom so bila razjasnjena marsikatera vprašanja o vzrokih izostankov tako, da so se vsi navzoči sporazumeli, da je treba dolžnosti člana delavskega sveta izvrševati in pokazati tudi pripravljenost, da svoje dolžnosti izvršujejo.

Upajmo, da bo v prihodnje na sejah delavskega sveta res zagotovljena sklepčnost.

Pritožil se je

Podpečan Drago, tehnolog za embalažo, je prejel na predlog sektorja ekonomsko tehničnih raziskav majhno nagrado za vestno opravljeno delo. Zoper sklep poslovnega odbora o dodelitvi te nagrade se je pritožil, ker je smatral, da je nagrada prenizka. Poslovni odbor je obravnaval njegovo pritožbo in obrazložitev sektorja ekonomsko tehničnih raziskav, iz katere izhaja, da znesek nagrade, ki ga je predlagal ta sektor, ni bil smatran kot odškodnina za racionalizacijo, pač pa kot stimulativna nagrada za vestno opravljeno delo. Zaradi te obrazložitve poslovni odbor ni mogel pritožbe ugodno rešiti. Sicer pa je dejstvo, da Drago Podpečan pridno dela in nedvomno je, da bodo predlogi za nagrado še prišli.

Na organe samoupravljanja prihajajo dan za dnevom prošnje in zahteve za zvišanje obračunske postavke, poslovni odbor pa je sklenil, da prošnji in predlogov za tako zvišanje ni možno upoštevati ker bo kot je predvideno kmalu sprejeta nova analitična ocena delovnih mest.

OLT - Osijek bo emajliral z lastnimi emajli

Po dveh letih gradnje je začela maja obratovati v livarni OLT — Osijek nova emajlnica, ki bo uporabljala znatno cenejši zemeljski plin. OLT bo razširil proizvodni program na vrsto novih izdelkov iz področja sanitarij in gospodinjstskih aparatov. S pomočjo »Wendel Emajlfabrik« iz ZRN bo OLT zgradil za 24,8 milij. dinarjev obrat za proizvodnjo emajla. Wendel bo vložil 18,6 milij. dinarjev.

Skoki padalcev na letalskem mitingu v Levcu

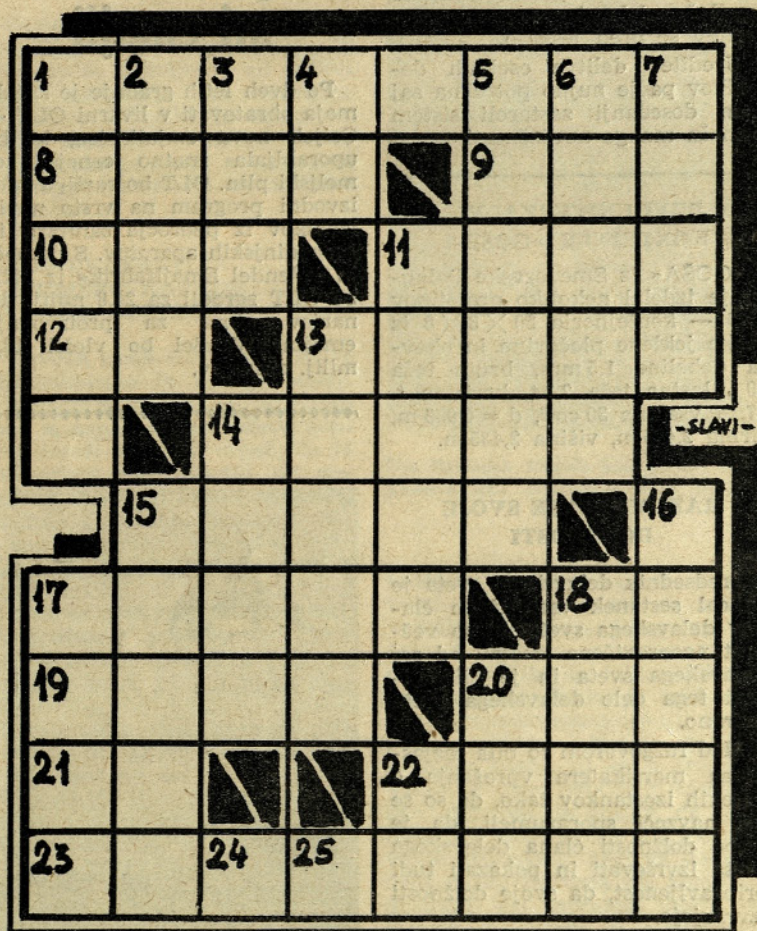
Emajlirrec

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk enkrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga komisija za informacije in tisk. Glavni in odgovorni urednik Emil Jejčič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 238. Tisk in klišaji CETIS grafično podjetje Celje

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. največji slovenski pesnik (France), 8. prva slovenska filmska igralka (Ita), 9. tuje moško ime, 10. turški velikaš, 11. pripadnik potujočega ljudstva, 12. avtomobilska oznaka Valjeva, 13. vitka, 14. delo tlačanov, 15. vzklík vžhičenja, priznanje, 16. Belgija, 17. kmečko orodje, pregrada, 18. oslovski glas, 19. pasivna pokrajina v SR Hrvatski, 20. prebivalec sosednje države, 21. avtomobilska oznaka Ogulina, 22. mlinski žleb (množina), 23. stroj za glajenje, satiniranje papirja za stereotipijo.

NAVPIČNO: 1. JUS, 2. glavno mesto Estonske SSR, 3. števniki, 4. začetnici priimka in imena hrvatskega pisatelja, 5. umetniški slog v 18. stoletju, 6. naravoslovje, 7. glasbeno znamenje, 11. posebljeno slovanstvo, tudi žensko ime, 13. škodljiva padavina, 14. ozek pas, 15. skrb, 16. rdeča kovina, 17. notes, 18. prebivalka evropske otočne države, 20. vrsta kače, 22. kratica na računih.

ZAHVALA

ov bridki izgubi dragega očeta

IVANA ARLIČA

se najiskrenejše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz strokovnega knjigovodstva, in gospodarsko analitskega sektorja, ter sindikalni podružnici EMO za darovane vence in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hči Jožica, sin Lojze s svojimi brati in sestrama

MALI OGLAS

Zelo ugodno prodam posteljico za dojenčka — košaro na kolesih z vložkom. Za podrobnejše informacije kličite telefonsko številko 20-45.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dragega moža

GERMADNIK JOŽETA

upokojenega člana kolektiva EMO se prav iskreno zahvaljujem članom društva LT — podvodnemu krožku, sindikalni podružnici in drugim prijateljem in znancem za darovane vence in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Še posebej se zahvaljujem tovarišema Lesjak Albinu in Srečku Puklu za veliko pomoč v stiski ter vsem ostalim, ki so mi v težkem trenutku pomagali in mi stali ob strani.

Žalujoča žena
Fanika in svojci

OBJAVA

Po določitih 46. člena zakona o otroškem dodatku (Uradni list SRS, št. 43/67) gre otroški dodatek otrokom praviloma do dopolnjenega 15. leta starosti če se šolajo pa do konca predpisanega rednega šolanja, vendar najdalje do dopolnjenega 25. leta starosti.

Glede na citirani člen zakona vas prosimo, da opozorite vse vaše delavce — upravičence do otroškega dodatka, da vam predložijo potrdila o šolanju otrok za šolsko leto 1971/1972, in sicer:

— za vse otroke, ki v tem šolskem letu dopolnijo 15. leto starosti, za otroke, srednjih in strokovnih šol ter vajence;

— za otroke — študente

fakultet, visokih in višjih šol;

— za učence v gospodarstvu, ki so v uku prvo leto, pa poleg šolskih potrdil še overjen prepis učne pogodbe.

Vsa potrdila pošljite s seznamom in opremito z OD številkami najkasneje do 20. 9. 1971 oziroma za učence fakultete, visokih in višjih šol pa do 20. 10. 1971.

V primeru, da upravičenci v danem roku ne bodo predložili šolskih potrdil, jim za otroke, ki so že dopolnili 15. leto starosti dodatka ne smete izplačevati od 1. 9. 1971, oziroma od 1. 10. 1971, pa vse do predložitve potrdil, sicer boste za nastalo preplačilo odgovorni sami.

Član podvodnega krožka LT EMO je naložil ribe in je kot vidite zadovoljen; on je eden izmed štirinajstih mož na ladji, o katerih smo v našem listu že pisali. No, sedaj je lova in zgodb konec, o mozh na ladji pa bomo še marsikaj izvedeli prihodnjo sezono